

F. t. l. om fritidsundervisning m. v.

Bemærkninger til lovforslaget.

I § 53, stk. 4, i lov om ungdomsskoler og aftenskoler m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960, fastsattes det, at loven skulle forelægges folketingstilsættelsen senest i folketingsåret 1964-65.

Ved lov nr. 107 af 31. marts 1965 blev fristen forlænget til folketingsåret 1965-66, idet man måtte afvente betænkninger fra tre af undervisningsministeren nedsatte udvalg, jfr. bemærkningerne til lovforslaget i Folketingsstidende 1964-65, tillæg A., sp. 1341.

Ved lov nr. 82 af 10. marts 1966 blev fristen yderligere forlænget til folketingsåret 1966-67, da man endnu afventede betænkning fra det ene af de tre udvalg, og da der derefter ville forestå et omfattende ministerielt arbejde med at udarbejde forslag til hele denne omfattende lov, jfr. bemærkningerne til lovforslaget i Folketingsstidende 1965-66, tillæg A., sp. 1175-76.

Der er senere ved lov nr. 234 af 8. juni 1966 — som følge af samtidige ændringer i folkeskoleloven og i loven om statstilskud til Københavns kommunale skolevæsen — foretaget en ændring af § 30 i loven om ungdomsskoler og aftenskoler m. v., hvorefter det særlige statstilskud til kommunernes udgifter ved undervisning i 8. hovedskoleklasse, 9. og 10. klasse ophæves fra 1. april 1967, jfr. bemærkningerne til lovforslaget i Folketingsstidende 1965-66, tillæg A., sp. 1841-46.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet på grundlag af følgende tre betænkninger:

Betænkning nr. 430 af 14. juni 1966 (gul) vedrørende ungdomsskolen (afgivet af pædagogisk arbejdsudvalg).

Betænkning nr. 386 af 6. april 1965 (rød) om revision af loven om ungdomsskoler og aftenskoler m. v. for så vidt angår fritidsforanstaltninger (afgivet af fritidsudvalget).

Betænkning nr. 396 af 25. maj 1965 (grøn) vedrørende fritidsundervisning for voksne (afgivet af aftenskoleudvalget).

Lovforslaget omfatter svarende til de tre betænkninger følgende hovedområder:

Ungdomsskolen (herunder ungdomskostskolen) og fritidsforanstaltninger i forbindelse med ungdomsskolen;

fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne.

Herudover indeholder lovforslaget særlige afsnit om følgende aktiviteter:

Supplerende kulturelle arrangementer, folkeuniversitetsvirksomhed, brevskoler, fritidsundervis-

ning for søfarende, fritidskonsulentvirksomhed samt læreruddannelseskursus.

I forhold til gældende lov er der således tre uddannelsesområder, der ikke er omfattet af foranstående opdeling, nemlig nuværende lovs kapitel II om folkeskolens 8. hovedskoleklasse og 9. klasse, kapitel III om efterskoler og kapitel IV om landbrugsfaglige skoler.

Dette skyldes for så vidt angår kapitel II, at dette kapitel, der alene omfatter den foran omtalte § 30, delvis er ophævet, således at det nu kun vedrører et særligt tilskud henholdsvis til 8. hovedskoleklasse og 9. klasse i folkeskolen på Færøerne og til de samme klasser samt 10. klasse knyttet til den private realskole, og at disse bestemmelser efter deres karakter er overflyttet til lovforslagets sidste kapitel om overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser. De landbrugsfaglige skoler er ikke udgået af lovforslaget, men de betragtes ikke længere som en særlig skoleform. De er således omfattet af fritidsundervisningen for voksne, specielt de herunder omhandlede erhvervsmaessige kursus.

For efterskolernes vedkommende er der udarbejdet et særskilt lovforslag, der forelægges samtidig. Der henvises til bemærkningerne i det pågældende lovforslag, hvor det med hensyn til begrundelsen for på ny at give denne skoleform sin egen lov bl. a. anføres, at efterskolen som selvstændig skoleform med tilskud fra staten bedst kan sammenlignes med andre private statsunderstøttede skoler som folkehøjskoler og landbrugsskoler, husholdningsskoler og friskoler, der har egne selvstændige love, hvortil kommer, at ungdomsskolen og aftenskolen er knyttet til et kommunalt administrationsapparat, som efterskolerne ikke har forbindelse med.

Man har i øvrigt overvejet, om der ikke var anledning til at udskille også ungdomsskolen, herunder ungdomskostskolen, til en selvstændig lov eller eventuelt til en fælles lovgivning om undervisning af unge. Man har imidlertid ikke ment at burde stille forslag herom på nærværende tidspunkt, bl. a. fordi en eventuel fælles lovgivning om uddannelse af unge kan forventes på det kommunale plan at ville medføre en samling af kompetencen i et enkelt organ i hver kommune, og det ikke anses for hensigtsmæssigt at komme dybere ind i disse overvejelser, så længe lovforslagene henholdsvis om revision af den kommunale inddeling og om kommunernes styrelse ikke er vedtaget. Det ville måske også af hensyn til spørgsmålet om en eventuel udvidelse af undervisningspligten, der for tiden